

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
проф. Р.М. Постоловський
«29» березня 2019 р.

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 024 «ХОРЕОГРАФІЯ»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 2 від «19» лютого 2019 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету доц. Н.Б. Дзюбишина

Розробники: проф. Л.М. Савчин
доц. В.В. Пуйова
доц. Т.В. Забуга

Програма додаткового випробування для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра / Л.М. Савчин, В.В. Пуйова, Т.В. Забута – Рівне: РДГУ, 2019. – 9 с.

Розробники:

Савчин Л.М., професор, кандидат історичних наук, зав. кафедри хореографії РДГУ

Пуйова В.В., доцент кафедри хореографії РДГУ

Забута Т.В., доцент кафедри хореографії РДГУ

Рецензент: Сердюк Т.І., доцент кафедри хореографії Бердянського педагогічного інституту, кандидат педагогічних наук

Програма вступного іспиту з хореографії для вступників на здобуття ступеня вищої освіти магістра на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри хореографії (протокол № 1 від 16 січня 2019 р.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	8
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою додаткового фахового випробування є перевірка основних теоретичних знань та володіння практичними вміннями і навичками з хореографії.

Фахове випробування проводиться у формі теоретичного іспиту.

Правила проведення вступного випробування:

- вступні випробування проводять з використанням екзаменаційних білетів;
- пакети екзаменаційних білетів і екзаменаційні відомості отримують голови екзаменаційних комісій у день проведення вступного випробування;
- зміст вступного випробування має відповідати змісту Програми;
- додаткові питання формулюються виключно відповідно до змісту Програми;
- вступні випробування проводять тільки голова і члени фахової атестаційної комісії, визначені наказом ректора;
- аркуші усної відповіді та екзаменаційні листи голови екзаменаційних комісій повертають головам відбіркових комісій після вступного випробування в день його проведення;
- допуск вступників до вступних випробувань здійснюється за умов наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, який засвідчує особу (паспорт);
- вступні випробування проводяться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;
- вступникам, які беруть участь в усних вступних випробуваннях, дозволяється мати при собі тільки ручку;
- вступники отримують тільки один комплект екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється;
- вступники мають право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань;
- під час вступних випробувань не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- запис відповіді на екзаменаційні завдання здійснюється в аркуші усної відповіді, під якою ставиться підпис вступника, голови та членів екзаменаційної комісії;
- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Знання і уміння вступників оцінюються членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора РДГУ, за шкалою оцінок «склав» - «не склав», відповідно до повноти і правильності відповіді на кожне з питань.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

1. Проаналізуйте основні прийоми варіювання хореографічної лексики.
2. Роль А.Я. Ваганової в розвитку школи класичного танцю.
3. Походження танцю та хореографії.
4. Характеристика регіональних особливостей українських народних танців.
5. Сутнісно-змістова характеристика категорії «художність». Види мистецтва та їх класифікація. Художній образ у мистецтві.
6. Поняття “модерн” як явище у світових історико-культурологічних процесах. Термін “модерн”.
7. Охарактеризуйте етапи створення хореографічного твору від задуму до практичного втілення.
8. Дайте характеристику еволюції бального танцю.
9. Види українських хорів. Їх регіонально-лексичні особливості, приклади сценічного втілення.
10. Соціальні та виховні функції бального танцю.
11. Охарактеризуйте етапи створення хореографічного твору від задуму до практичного втілення.
12. Джерельні витoki танцю модерн у Європі. Мотивації для створення нової хореографічної естетики у європейському просторі.
13. Поняття «танець для дітей», «танець на дітей». Різниця підходів.
14. Складові уроку класичного танцю і принципи методики їх побудови.
15. Традиційний слов'янський хор. Їх регіонально-лексичні особливості. Приклади сценічного втілення.
16. Основні етапи формування танцю модерн у світовому культурно-мистецькому просторі. Попередники модерн танцю. Теоретики танцю модерн. Піонери танцю модерн. Створення течій та шкіл танцю модерн.
17. Хореологія симфонічного балету східнослов'янських народів як початок нового піднесення хореографічного мистецтва. Творчість М. Петіпа, А. Мінкуса, П. Чайковського.
18. Вікові групи та клас майстерності виконавців бального танцю.
19. Музика у хореографічному творі (роль, значення).
20. Послідовність вправ exercise біля станка у класичному танці.
21. Проаналізуйте джерела виникнення танцю. Хор – як першооснова хореографії.
22. Загальна характеристика танців східнослов'янських народів. Основні положення рук і корпусу. Основні ходи та рухи.
23. Охарактеризуйте виражальні засоби хореографії.
24. Взаємозв'язок історико-побутового танцю, класичного, народно-сценічного, сучасного танців з бальною хореографією .
25. Сучасна етика танцю. Провідні балетмейстери та виконавці ХХ-поч. ХХІ ст.
26. Послідовність вправ exercise посеред зали.
27. Творчість В. Верховинця, П. Вірського, М. Болотова.
28. Становлення танцю модерн в Америці.
29. Характеристика українського балетного театру 30-х років. Перші українські балети «Пан Каньовський», «Лілея».
30. Походження і характерні особливості бальних танців європейської програми.
31. Витoki вітчизняного хореографічного мистецтва. Особливості древніх танців. Хор. Бойові танці.
32. Постановка корпусу і голови, позиції рук та ніг у класичному танці.
33. Дайте визначення та охарактеризуйте одноплановий та багатоплановий малюнки. Точка сприйняття.
34. Характеристика особливостей виконання українського танцю «Гопак». Основні рухи, положення корпусу і рук.

35. Витоки вітчизняного хореографічного мистецтва. Особливості древніх танців. Хоровод. Бойові танці.
36. Визначте особливості композиційної побудови безсюжетного танцю.
37. Хореографічне мистецтво Стародавньої Греції та Риму. Поділ танців за системою Л. Сешана. Танцювальна культура Стародавнього Риму.
38. Рудольф Лабан – видатний теоретик сучасного хореографічного мистецтва. Напрямки дослідження Р. Лабана. "Хореологія" – наука про рух. Просторові дослідження Р. Лабана.
39. «Російські сезони» С. Дягілева в Парижі.
40. Загальна характеристика молдавських танців. Основні рухи та положення корпусу і рук.
41. Розкрийте поняття: хореографічна метафора. Її використання при створенні хореографічного твору.
42. Побудова еxercise народо-сценічного танцю – спільне та відмінності з класичним уроком.
43. Застосування та використання предмету у хореографічному творі. Робота з предметом.
44. Матт Меттокс та його система підготовки танцівника. Побудова уроку та технічні принципи Матт Меттокса.
45. Розкрийте поняття "хореографічна лексика". Роль лексики в хореографічному номері.
46. Походження і характерні особливості бальних танців латиноамериканської програми.
47. Розкрийте поняття «мініатюра». Види хореографічних мініатюр.
48. Навчально-тренувальна робота балетмейстера в хореографічному колективі.
49. Поняття «лейтмотив» та «пластичний мотив». Специфіка створення та використання у хореографічному номері.
50. Загальна характеристика білоруських танців. Основні рухи і положення корпусу і рук.
51. Балетний театр Франції XVII ст. Творча співпраця П. Бошана, Ж.б, Люллі, Ж.Б. Мольєра.
52. Історія розвитку африканського танцю. Процес адаптації африканського фольклору в країнах Латинської Америки та Аргентини.
53. Проаналізуйте чинники формування стильових особливостей хореографії
54. Загальна характеристика польських танців. Основні рухи і положення корпусу і рук.
55. Особливості композиційної побудови безсюжетного танцю.
56. Категорії композиції сучасної хореографії.
57. Поняття «варіювання» у хореографії. Застосування прийомів «варіювання» при створенні танцювального номера.
58. Загальна характеристика угорських танців. Основні рухи і положення корпусу і рук.
59. Романтизм на західноєвропейській балетній сцені XIX ст. Балети «Жізель», «Сильфіда».
60. Імпровізація як хореографічне дослідження. Танцювальна імпровізація як засіб дослідження нових хореографічних форм.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за шкалою «склав» - «не склав».

Виділені такі рівні компетентності – початковий, середній, достатній, високий.

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників
під час фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
<p>Початковий вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті запропонованого питання. Демонструє недостатні знання у постановці хореографічних композицій різних жанрів та стилів. Представлений до перегляду хореографічний номер немає хореографічного вирішення.</p>	0-99	незадовільно
<p>Середній вступник відтворює незначну частину теоретичного матеріалу, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, основну частину відповіді відтворює на репродуктивному рівні. Володіє практичними навичками постановки хореографічного номеру, але невміло використовує набуті знання. У практичному виконанні завдань допускає суттєві помилки. Нецікаве хореографічне вирішення запропонованого до перегляду номера.</p>	100-149	задовільно
<p>Достатній вступник правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє узагальнювати, систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені помилки та має власний підхід до поставленого питання. Добре зорієнтований у матеріалі, вміє застосовувати широкий арсенал хореографічних засобів і прийомів, має хороші технічні можливості, хоча допускає деякі помилки, що заважають оцінити його краще. Володіє відповідними технічними вміннями з хореографії, але дещо невпевнений. Відповідає визначенню – грамотний балетмейстер.</p>	150-179	добре
<p>Високий вступник виявляє особливі здібності, має високий показник знань теоретичного матеріалу, вміє самостійно узагальнювати знання, правильно використовує набуті знання і уміння для побудови відповіді, переконливо її аргументує, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку. Вступник виявив якості креативного балетмейстера, має високий показник вмінь та навичок з постановки танцю, володіє розвинутою творчою фантазією та вмінням практично втілювати творчі задуми у хореографічній композиції. Впевнено та вміло демонструє високий рівень технічної підготовки, майстерно використовує різноманітний танцювальний і музичний матеріал, володіє виразними засобами хореографії.</p>	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аксьонова І. Ю. Основи українського народно-сценічного танцю: історичний аспект: навчальний посібник. Рівне: РДГУ, 2009. 135 с.
2. Аксьонова І.Ю. Танцювальна лексика Поліського краю: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне: О.Зень, 2012. 171 с.
3. Балет: енциклопедія / Григорович Ю. Н. и др.; Москва: Советская энциклопедия, 1981. 623 с.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. Київ: Музична Україна, 1990. 256 с.
5. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами. Київ: Музична Україна, 1989. 208 с.
6. Василенко К.Ю. Українські народні танці для дітей. Київ: Музична Україна, 1985. 80 с.
7. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю: навчально-методичний посібник. Київ: Музична Україна, 1990. 72 с.
8. Геккель А.В. Абетка класичного танцю (3 рік навчання): навчально-методичний посібник. Рівне: РДГУ, 2014. 100 с.
9. Годовський В. М. Арабська В.І. Теорія і методика роботи в дитячому хореографічному колективі. Рівне: РДГУ, 2000. 76 с.
10. Годовський В.М. Постановка танцю в драматичній виставі. Рівне: РДГУ, 2002. 23 с.
11. Годовський В.М. Танці Полісся: репертуарний збірник. Рівне: РДГУ, 2002. 114 с.
12. Годовський В.М. Український танець та зразки танцювального фольклору. Рівне: РДГУ, 2001. 54 с.
13. Годовський В.М., Димченко С.С. Музика українського народного танцю: посібник. Рівне: РДГУ, 2003. 357 с.
14. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
15. Горбачук Р. Інноваційні дослідження простору в контексті сучасного хореографічного мистецтва: мистецтвознавчі записки. Київ: Міленіум, 2007. С. 27-32. (Збірник наук. праць. Вип. 11.)
16. Горбачук Р.Л., Лобан Т.Й., Скоцький А.В. Історія розвитку, основні принципи та методика викладання модерн-джаз танцю: методичні рекомендації для студентів. Рівне: РДГУ, 2004. 28 с.
17. Гордєєва О.Ю. Методика викладання народно-сценічного танцю(вправи біля станка – 1-3 рік навчання): навчально-методичний посібник. Рівне: РДГУ, 2015. 183 с.
18. Зань Л.А. Методика викладання класичного танцю: навчально-методичний посібник. Рівне: РДГУ, 2014. 87 с.
19. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера». Кіровоград, 2003. 144 с.
20. Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танець: навчально-методичний посібник. Рівне: РДГУ, 2015. 224 с.
21. Марлянова О.А. Жіночі танці в українській хореографії. Київ, 2009. 19 с.
22. Мартиненко О. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку. Бердянськ: вид. Ткачук О.В., 2010. 156 с.
23. Матейко К. Український народний одяг: етнографічний словник. Київ: наукова думка, 1996. 44 с.
24. Павелків Р.В. Вікова психологія: підручник. Київ: Кондор, 2011. 468 с.
25. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія та методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
26. Самохвалова А.В. Маркевич Л.А. Мистецтво балетмейстера: навчально-методичний посібник. Рівне: вид. О.Зень, 2012. 111 с.
27. Савчин Л.М. Імпреза дитячого танцю: навчально-методичний посібник. Рівне: вид. О. Зень, 2015. 100 с.

28. Савчин Л.М. Годовський В.М. Методика роботи з хореографічним колективом: навчально-методичний посібник. Рівне: Овід, 2012. 86 с.
29. Сердюк Т. Художньо-естетична школа майбутніх учителів хореографії: формування досвіду: монографія. Бердянськ: вид. Ткачук О.В., 2011. 250 с.
30. Смаглій Г.А. Основи теорії музики: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Ранок, 2003. 150 с.
31. Творча майстерня балетмейстера / упоряд.: Л. М. Климчук – Київ: ДАКККиМ, 2003. 20 с.
32. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. Київ: Інтеграл, 1999. 224 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

Кафедра хореографії має власний сайт в мережі Інтернет www.horeograf.rv.ua.

Для інформаційного забезпечення вступники можуть використовувати посилання на електронні адреси спеціальних веб-сайтів:

1. Мистецтво балетмейстера – www.infanata.com
2. Теорія та методика викладання модерн танцю - www.freetodance.com
3. Теорія та методика викладання джаз та афро-джаз танцю – www.luigijazz.com
4. Теорія та методика викладання джаз-модерн танцю - www.freetodance.com
5. Композиція сучасного танцю та імпровізація - www.infanata.com
6. Ансамбль сучасного танцю - www.luigijazz.com
7. Теорія та методика викладання європейських танців - www.dance.com
8. Теорія та методика викладання латиноамериканських танців - www.dancesebastopol.com
9. Композиція європейських танців - www.danceinfo.com
10. Композиція латиноамериканських танців - www.dancelife.ru
11. Ансамбль бального танцю - www.dancesport.ru
12. Теорія та методика викладання класичного танцю - www.horeofraf.com
13. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю – www.balletmusic.ru
14. Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю – www.bayanac.narod.ru
15. Ансамбль народного танцю - www.ftst.ru
16. Основи дуетно-сценічного танцю - www.udsa.com.ua
17. Основи класичного танцю - www.horeofraf.com
18. Теорія та методика викладання теп-дансу та акробатики – www.rambook.ru
19. Теорія та методика викладання історико-побутового танцю - www.ftst.ru
20. Історія костюма - www.myukraine.info /uk/, www.culture/etnography/costumes, www.akvitalia.flybb.ru/topic33.html
21. Історія хореографічного мистецтва - www.balletmusic.ru, www.ballet-enc.ru, www.idance.ru.